Solidaritatea națiunii în fapte

Apărarea însului sau a colectivităților organizate pornește dintr'un imbold nativ ce ține direct de instictul de conservare. Apărarea în fața primejdiei face parte din însești întocmirile firii. Este o lege naturală, o poruncă. Numai popoarele slăbănogite și cu instinctul conservării propriu moleșit se lasă dezarmate în fața primejdiei, fără să se simtă străbătute de imboldul, de necesitatea apărării.

Pe scara animală, chiar și la cele mai neinsemnate viețuitoare găsim desvoltat acest simț al primejdiei și odată cu el, nevoia imperioasă a apărării. Ba, în arsenalul multora din ele găsim cele mai ingenioase mijloace de apărare. Unele își schimbă culoarea după cea a mediului în care se găsesc în momentul primejdiei, altele își pierd urma lăsând după ele mirosuri doborâtoare, altele — în apă — trimit în calea dușmanului secrețiuni care, turburând apa, le ascund vederii urmăritorului, după cum altele sunt uimitor de iscusite în a-și zăpăci adversarul, întinzându-le tot felul de curse, în care adesea își găsesc pieirea.

Omul, stăpânul pământului, n'a izbutit încă să se emancipeze de fatalitatea unor primejdii, care foarte adesea îi sunt întinse chiar de semenii săi.

Intre om și om, căși între popoare, stărue încă instinctele primitive, de hartă, de aviditate, de ură și agresiune, pe care pospaiul de civilizație n'a reușit decât să le îmbrace în anumite formule retorice justificative, iar iscusința technică să le imprime un potențial de deslănțuire și de distrugere fără precedent în istoria lumei.

Suntem încă departe de domnia acelei împăcări, acelei iubiri de oameni, visate de filozofi și vizionari și propăvăduite de evanghelia creștină, ca și de toate religiile semințiilor pământene.

Prin firea și prin toată desvoltarea lui istorică, poporul român s'a dovedit cu totul străin de instinctul urii și aviditătii. El n'a râvnit la bunurile și fericirea altora și n'a înțeles să turbure liniștea sau să conteste dreptul altora la viață și la libertate. Dimpotrivă, alții au râvnit la bunurile lui, alții i-au tăgăduit dreptul la viață și la libertate, alții i-au cotropit moșia și i-au apăsat grumazul. Istoria românilor nu este decât un lanț nesfârșit de suferințe, conjugat cu unul de vajnice încordări în apărarea pământului și dreptului strămbun. Iar în această epopeică încordare, ei nu și-au precupețit nici sângele și nici avutul pentru apărarea patriei.

Banul strâns merge numai la armată

In fine, pentru a liniști pe cei grijulii de întrebuințarea dată fondurilor adunate din obolul țării, tot d. Mitiță Constantinescu a ținut să dea chezășie că :

„Tot banul strâns pentru înzestrarea armatei merge unde trebue și este bine gospodărit".

Tari pe destinele noastre

Incă și mai puțin înclinați să le precupețească azi. Azi, când sub cerul României întregite avem tot dreptul să socotim definitiv încheiat lanțul nedreptăților milenare, azi, când, cu jertfe fără pereche în istorie, am izbutit să reconstituim căminul sfintei familii românești, să ne simțim la noi acasă, frate lângă frate, stăpâni pe holdele noastre, pe ființa, pe voința, pe destinele noastre.

Nu este putere pe lume care să ne clintească din dreptul și dreptatea noastră împlinite și din hotărîrea noastră de a le apăra. Orășean și țăran, cărturar sau biet neștiutor de carte, avut sau neavut, stăm umăr la umăr, gata pentru orice înfruntare și pentru orice jertfă, în apărarea patrimoniului comun.

Această hotărîre pleacă din înțelepciunea, din experiența veacurilor, din bunul simț practic al românului.

Iată de ce și de data aceasta, națiа, cu bunul ei simț sănătos, a înțeles din capul locului tâlcul înalt, cu accent de aspră necesitate, al chemării sale la subscripțiile pentru înzestrarea armatei, grăbindu-se să răspundă ca la o chemare sub drapel.

Toată obștea românească e conștientă azi de adevărul simplu, că o bună înarmare înseamnă în primul rând chezășia respectării liniștei și siguranței noastre; iar în cazul când gândul nebuniei ar împinge pe oricine să atace frontierele țării, în aceeași bună înarmare va trebui să ne punem toate nădejdile.

Pacea noastră cere înarmarea noastră

Căci, precum a spus-o clar și bărbătește d. ministru Mitiță Constantinescu, inițiatorul și — putem anticipa — izbânditorul emisiunii bonurilor pentru înzestrarea armatei, în câteva din inimoasele cuvântări rostite de curând la adunările organizațiunilor profesionale :

„Soluția nu poate să fie decât una: țara românească trebue să fie așa cum a fost întotdeauna, piatră de rezistență împotriva tuturor valurilor cari au bătut-o.

Țara românească nu poate să aibă decât această atitudine. Are un nume brav, are un popor viteaz. Să pună în mâna acestui popor viteaz arma necesară și la fruntariile lui întăririle necesare pentru ca la adăpostul acestei puteri a neamului să putem să mergem mai departe liniștiți că furia vremurilor nu va putea să ne atingă, pentru ca la adăpostul acestei liniști fiecare dintre noi să putem să ne desăvârșim mai departe munca noastră, viața noastră și scopul nostru în viață.

Pacea noastră cere înarmarea noastră".

Și apoi răspicatul adevăr, care în acelaș timp este un îndemn și o lozincă :

„Să fim înbărbătați și liniștiți că aceste mari preocupări ale neamului nostru sunt astăzi date spre deslegare și înfăptuire unor generații cari s'au călit deja în focurile și vitejia unui război și știu ce însemnează pregătirea sufletească și materială a unor alte perspective. Ele ne dau liniștea că putem să asigurăm copiilor noștri și generațiilor cari vin, patrimoniul scump și neclintit al unor hotare cari nu se pot atinge.

Pe aceste cuvinte, pe această lozincă de soldat, trăește neamul nostru întreg, dela Rege până la opincă".

Imperativele vremii

Iar ca un corolar la cele de mai sus, vistiernicul țării a mai spus :

„Răspundeți la acest apel cât mai intens și cât mai cald, dând din prisosul banului dv.

Țara românească nu poate să aibă decât această atitudine. Are un nume brav, are un popor viteaz. Să pună în mâna acestui popor viteaz arma necesară și la fruntariile lui întăririle necesare pentru ca la adăpostul acestei puteri a neamului să putem să mergem mai departe liniștiți că furia vremurilor nu va putea să ne atingă, pentru ca la adăpostul acestei liniști fiecare dintre noi să putem să ne desăvârșim mai departe munca noastră, viața noastră și scopul nostru în viață.

Pacea noastră cere înarmarea noastră".

Și apoi răspicatul adevăr, care în acelaș timp este un îndemn și o lozincă :

„Să fim înbărbătați și liniștiți că aceste mari preocupări ale neamului nostru sunt astăzi date spre deslegare și înfăptuire unor generații cari s'au călit deja în focurile și vitejia unui război și știu ce însemnează pregătirea sufletească și materială a unor alte perspective. Ele ne dau liniștea că putem să asigurăm copiilor noștri și generațiilor cari vin, patrimoniul scump și neclintit al unor hotare cari nu se pot atinge.

Pe aceste cuvinte, pe această lozincă de soldat, trăește neamul nostru întreg, dela Rege până la opincă".

Cea mai fericită soluție

Dar dacă asupra legitimității intensificării operei de înarmare a țării și asupra necesității procurării fondurilor corespunzătoare nu mai poate încăpea nicio discuție, este oare locul să se ridice vreo obiecțiune în ce privește alegerea împrumutului pe bonuri ?

Dela început și fără nicio ezitare, răspundem : **ESTE CEA MAI BUNA, ESTE CEA MAI FERICITA DINTRE SOLUȚIILE POSIBILE.**

Pentru procurarea mijloacelor, guvernul n'avea, într'adevăr, de ales decât între două alternative normale : sau soluția fiscală a înființării de noui impozite și înăsprirea celor existente, sau soluția împrumutului. In afară de acestea nu rămâneau decât căile periculoase ale expedientelor monetare, ale inflației de credite și emisiunilor de bancnote fără acoperire metalică sau de alt ordin. Asemenea soluțiuni ar fi împins însă pe drumuri de aventură și sănătatea monetei naționale și creditul și întreaga economie a țării.

Oprindu-ne deci la singurele alternative acceptabile : sursa fiscală și sursa creditului voluntar, firește că spre acesta din urmă trebuia să meargă logic preferințele factorului conducător.

Dar cum și în sistemul creditului voluntar, deosebim posibilitatea creditului pe termen lung și a creditului pe termen scurt, alegerea acestuia din urmă a fost cea mai înțeleaptă soluție la care se putea opri visternicul țării. Termenul de amortizare de 3 și de 5 ani, cu posibilitatea rambursării la cerere, chiar după expirarea primului semestru, este, desigur, formula ideală, în care astfel de emisiuni se pot concepe.

In chipul acesta, emisiunea bonurilor pentru înzestrarea armatei este chemată să îndeplinească, pe deoparte, o funcțiune de înviorare a vieții economice prin punerea în circulație a capitalurilor tezaurizate în ultima vreme, iar, pe de altă parte, oferă particularilor un foarte sigur și fructuos plasament, pentru împrejurările de azi, când siguranța plasamentelor în alte direcțiuni și în acelaș timp cotitatea beneficiilor sunt atât de scăzute.

Să fim deci mulțumiți, întâi, că chibzuința ministrului nostru de finanțe ne-a pus la adăpost de o nouă sângerare fiscală, care ar fi însemnat o preluare definitivă — obligatorie pentru toată lumea — din avutul populației, sângerare care odată trecută în buget, ar fi fost urmată de altele, cine știe câți ani de zile în viitor, pe când sistemul subscripției de bonuri nu numai că nu este o preluare din avutul particularului, care să se repete din an în an — cum se întâmplă cu sarcinele fiscale — ci, dimpotrivă, este un foarte bun plasament, înconjurat de o serie de avantagii speciale.

Rațiunile practice

Intre soluția fiscală și aceea a creditului pe termen scurt, cu avantagiile suplimentare, cu care a fost înconjurată emisiunea bonurilor pentru înzestrarea armatei, orice discuție devine deci inutilă, de îndată ce toate rațiunile practice și toate considerațiunile sociale și economice pledează în favoarea celei de-a doua.

Birul odată creiat, sporirea birurilor existente odată introduse, consacră o sursă de venituri și un drept câștigat la care autoritatea fiscală nu renunță cu una cu două. Contribuabilul este nevoit, astfel, să ducă în spinare ani de zile noua povară fiscală, până când favorabile ar determina — dar și atunci, numai parțial și în etape — organele fiscului să-și amputeze din drepturile ce și le-a creiat sub imperiul unei anumite conjuncturi.

Dar în afară de aceasta, momentul actual face cu totul inoportună și de nedorit orice agravare a sarcinilor fiscale.

Atâta timp cât stăm sub impulsiunile aproape cu neputință de stăpânit ale valului de scumpete generalizat la toate compartimentele pieții, orice înăsprire a fiscalității ar contribui și mai mult la deslănțuirea lui în primul rând prin scumpirea cheltuielilor de producție și a costului de revenire mode. Or, tocmai în lipsă de supleță a acestui sistem, care atinge deopotrivă, fără nici o deosebire și punga bogatului și punga săracului, stă toată nedreptatea lui pe care nici interesul social, nici morala și justiția nu ne îndeamnă s'o agravăm.

Mai ales în împrejurările de azi.

Iată, prin urmare, atâtea temeiuri care ne fac dovada desăvârșită, că soluția emisiunii bonurilor de înzestrare era singura indicată ; iată, pe de altă parte, atâtea chezășii care asigură subscripției un succes fără precedent în analele unor astfel de operațiuni la noi, imprimându-i caracterul unei vaste și impresionante mișcări populare.

Condițiile și avantagiile subscripției

Bonurile pentru înzestrarea armatei vor purta o dobândă de 4½% pe an plătibilă neto de orice taxe și impozite și vor fi prevăzute cu un talon fracționar, care să permită subscriitorului să primească oricând la cerere, înainte de scadența bonului, însă numai după 6 luni dela subscriere, o parte din suma subscrisă.

Rambursarea bonurilor pentru înzestrarea armatei — corp și talon — se va face după expirarea termenului pentru care aceste bonuri au fost subscrise — termen de 3 sau de 5 ani — care se socotește dela data emisiunii arătată atât pe corpul bonului cât și pe talonul fracționar, în timp ce dobânda se plătește tot pe 3 sau 5 ani, socotiți însă dela începutul semestrului înlăuntrul căruia s'a făcut subscrierea.

Scutire de impozite

Plata dobânzilor precum și rambursarea bonului (corp sau talon) vor fi făcute purtătorului fără nici un fel de reducere, adică aceste plăți sunt scutite de orice fel de impozit și de orice fel de taxă sau drepturi de orice natură prezente sau viitoare, percepute sau impuse de stat, ținu și comună.

Mobilizarea și primirea în garanție a bonurilor

Bonurile pentru înzestrarea armatei sunt lombardabile la Banca Națională a României, Casa națională de economii și cecuri poștale și Casa de depuneri și consemnațiuni. Deasemeni, ele vor fi primite ca și celelalte titluri de stat la valoarea lor nominală, în garanție pentru licitațiile la stat, regii autonome, direcții speciale și administrații locale, precum și ca garanție pentru executarea contractelor și mai pot fi primite, începând cu 15 zile înainte de scadență, la valoarea lor nominală, în plata de impozite sau taxe, datorate statului.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1940 toți acei cari constituiesc garanții legale de orice fel, sunt obligați conform art. X din legea pentru autorizarea emisiunii bonurilor, să depună o cotă de 25% din valoarea acelor garanții în bonuri pentru înzestrarea armatei. Această obligațiune privește numai garanțiile de la 12.000 lei în sus și ea urmează să fie îndeplinită, fie prin subscriere directă de bonuri pentru înzestrarea armatei, fie prin depunerea contravalorii lor la un ghișeu de subscriere. Bonurile subscrise direct vor fi utilizate de subscriitor oridecâte ori va avea de îndeplinit obligațiunile prevăzute de art. X din lege.

Bonificație și plata anticipată a dobânzilor

Odată cu depunerea declarației de subscriere, subscriitorul va achita valoarea integrală a bonurilor subscrise.

In mod excepțional însă, cei cari vor face subscrierea dela 1 Decembrie 1939 până la 1 Martie 1940, vor beneficia de plata dobânzii anticipate pe primul semestru și de o bonificație — astfel ca prin depunerea sumei de: lei 970 să obțină un titlu de 1.000 lei. In acest caz, cuponul plătit anticipat se va detașa la emisiune.

Unde se pot face subscripțiile

Se vor primi subscrieri în Capitală și provincie la următoarele instituții :

Banca Națională a României, centrale și sedi; administrațiile financiare; mii și ocoluri poștale ; Institutul național al Cooperației ; Casa de depuneri și consemnațiuni, precum și la băncile autorizate să primească